

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra De vexillo Ecclesiæ

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 330. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139960892752/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

nærmest det indtryk, at troen på den usynligt virkende Kristus i grunden tænkes at have haft en lignende betydning på Moses' tid som i aposteltiden, og hertil svarer også, at »kirken« eksisterer under den gamle pagt lige så vel som under den nye.

I virkeligheden er alt dette udslag af ortodoksiens synsmåde, altså ikke noget for Brorson særegent. På os virker det overraskende at møde denne tankegang så sent som 1760; men dengang har det næppe undret nogen.

Det er også betegnende, at nytestamentlige skrifter, f. eks. Hebræerbrevet — der naturligvis anses for paulinsk, — bliver anvendt som kilder til Moses' historie ganske sideordnet med Mosebøgerne. Her ligger den ortodokse inspirationslære nok bagved. For øvrigt benyttes også Josefus på en ukritisk måde.

Spørger man, om Brorson har noget særligt på hjerte med sin afhandling, er svaret ikke vanskeligt. Det er uden tvivl hans ønske at aflægge et vidnesbyrd mod den fremrykkende »oplysning« med »fritænkeriet«. Også anden steds ser vi, hvor stærkt denne sag i årene omkring 1760 har været fremme i hans tanker. Lissabondigtet giver tydeligt udtryk derfor (linje 213-220; 233-244), og i Svane-Sang, nr. 304; 343 mærker man det samme. I visitatsberetningerne kommer sorgen over tidsånden gang på gang til orde. Det hedder 28.12.1759: »Hvad ellers Facies Ecclesiae*) her i Stiftet angaaer, da er Klinten blandt Hveden vel altfor kiendelig, og da Superstitionen alt mere og mere svinder, saa ytrer sig i dens Sted meer end tilforn Foragt mod Guds Ord og Lære Embedet; Thi jo mere Naturalismus lader sig merke i den Lærde Verden, og hos Folk af Anseelse, jo mere synes gemcen Mand her og der ogsaa at faae en Smag deraf.« Tre år efter (28.12.1762) skriver han, ganske vist lidt lysere, men dog bekymret nok: »Den atheistiske ja antichristiske Sæd, som i disse sidste Tider meere end nogensinde tilforn ytrer sig, har dog endnu ikke ret kundet bryde igiennem«. Og et halvt år før sin død (28.12.1763) klager han: »Det er ikke et got Omen, at Religionen forsmaaes, som dog er Grund til alle Stænders Lyksalighed, og at det saliggjørende Guds Ord jo længere jo meere foragtes«.

*) Kirkens tilstand.